

Mura Anita

A BÁRÁNYFELHŐ-BODORÍTÓ című fejezet óravázlata

A NÉGYSZÖGLETŰ KEREK ERDŐ MÓDSZERTANI FELDOLGOZÁSA

4. osztályosok számára – 5. rész

Tematikus egység:	szövegfeldolgozás
Az óra típusa:	új ismereteket feldolgozó tanóra
Eszközök:	A Négyszögletű Kerek Erdő (könyv), ppt-prezentáció, füzet, toll, rajzok, szék, feladatlapok
Munkaforma:	egyéni, frontális, csoportmunka, dramatizálás
Célcsoport:	4. évfolyam

I. A házi feladat ellenőrzése (frontális munka): Az előző óra végén megegyeztünk, hogy mindenki önállóan elolvassa a Négyszögletű Kerek Erdő 5. fejezetét. Ki emlékszik rá, mi volt a másik házi feladat? (illusztráció) Mindenki bemutatja a rajzát, tömören indokolja, miért azt a részt rajzolta le.

II. Villámkérdések (egyéni munka): Mielőtt belekezdenénk az 5. fejezet feldolgozásába, egy röpdolgozat segítségével mérjük fel, mennyire sikerült a tanulóknak elsajátítaniuk az előző tanórai anyagot. Az írásbeli hét villámkérdést tartalmaz:

- Mi a címe a negyedik fejezetnek?
.....
- Kire mondták társai, hogy hengegős, nagyképű, nagy-pofájú?
.....
- Sorolj fel 3 szereplőt a negyedik fejezetből!
.....
- Ki mondta: „Éppen most fussak vele versenyt, amikor a lábamban a csúz megtámadta a köszvényemet?”
.....
- Mit kell hozniuk bizonyítékként a versenyzőknek az erdő széléről?
.....
- Kikkel futott versenyt Ló Szerafin?
.....
- Hogyan csapta be Bruckner Szigfrid és Vacskamati Ló Szerafint?
.....

Az írásbelit követően közösen megbeszéljük a megoldásokat.

III. Hangzatos nevek (páros munka): Az ötödik fejezetben több új szereplővel is megismerkedtünk. Kapcsoljátok össze a vezetékneveket a megfelelő keresztnemekkel, majd egy mondatban magyarázzátok meg, vajon miért épp ezt a nevet kapták a szereplők. A leggyorsabban elkészült helyes megoldás jutalomban részesül.

VEZETÉKNÉV	KERESZTNÉV	NÉVMAGYARÁZAT
GEPÁRD	VALDEMÁR	
MEDVE	GÉZA	
SZÉLKIÁLTÓ	REZSŐ	
SZIRÉNFALVI SZÜRKEVARJÚ	BALAMBÉR	
BÖLÖMBIKA	SZIDÓNIA	
RIGÓ	SZERÉNA	
VADKAN	MEDÁRD	

IV. Rakd időrendbe! (páros munka): A szereplők felévenítését követően próbáljuk meg felidézni, mi történt ebben a fejezetben. Minden páros kis cetlikén megkapja az eseményeket, az a feladatuk, hogy minél gyorsabban rakják helyes időrendbe a cselekményt. A feladat befejeztével közösen ellenőrizzük a megoldásokat (ppt-prezentáció segítségével).

- A történet csavargókülsejű egyénekről, Gepárd Gézaról, Medve Medárdról, Vadkan Valdemárról és Szirénfalvi Szürkevarjú Szerénáról szól.
- Gepárd Géza felébreszti Vadkan Valdemárt, a riadóautót.
- Vadkan Valdemár és Medve Medárd üldözőbe veszi a csavargókat.
- Mikkamakkát és Vacskamatit le akarják tartóztatni, mert úgy néznek ki, mint a csavargók.
- Mikkamakka túljár az őrmesterek eszén.

V. Állókép (dramatizálás): 4-5 tagú csoportokat alakítunk ki (csoportalakítási módszer: hasonló pulóvert/nadrágot/zoknit viselők kerülnek egy csoportba). A csoportok kártyán megkapják, a fejezet melyik jelenetét kell állóképpé alakítaniuk. Kis ötletelést követően minden csoport egyenként bemutatja a maga kompozícióját, amit tapasztalásra kezdenek és zárnak. Az épp nem játszó tanulók feladata, hogy felismerjék az adott jelenetet.

Az állókép jelenetei:

- Medve Medárd és Gepárd Géza ráülnek Vadkan Valdemárra
- Mikkamakka bodorított báránnyelűket mutatja Medve Medárdnak és Gepárd Gézáknak
- Gepárd Géza, Medve Medárd és Szirénfavi Szürkevarjú Szeréna azon vitatkoznak, ki a kövérebb

VI. Forró szék (dramatizálás): A szereplők karakterének megismeréséhez segít hozzá ez a játék. Egy tanuló vállalja Mikkamakka szerepét, majd az osztállyal szemben foglal helyet. A többiek kérdéseket tesznek fel neki (pl. Miért mondtad azt, hogy báránnyelűket bodorítottál?). A párbeszéd folyamán eljutunk addig a felismerésig, hogy bár Mikkamakka túljárt az őrmesterék eszén, mégsem akarta őket becsapni.

VII. Becsapni a másikat...? (csoportmunka és dramatizáció): Minden csoport kap egy újabb kártyát, amin egy

olyan helyzet alapját találják, amikor valaki becsapta a másikat. A csoport feladata, hogy dialógust készítsen az adott témára – majd két vállalkozó a csoportból dramatizálja az adott élethelyzetet.

A szituációk:

- a tanuló eltitkolja az édesapja előtt a rossz magaviseletért járó beírását
- a tanuló túljár a tanító bácsi eszén, mikor felelteni akarja őt
- egy hamis történettel megsajnáltatom magam a padtársammal, hogy kicsalhassem tőle a házi feladatot

A bemutatókat követően megbeszéljük a szándékos félrevezetés következményeit, majd röviden megvitatjuk, vajon minden félrevezetés tudatosan történik-e, előfordulhat-e olyan eset, amikor akaratlanul csapjuk be a másikat.

VIII. Hasonló cipőben (frontális megbeszélés): Körbeülünk, és a befejezetlen mondat segítségével arra kérjük a tanulókat, idézzenek fel egy rövid történetet, amikor ők is túljártak valakinek az eszén. A mondat így kezdődik: „Túljártam a barátom/anyukám/stb. eszén, amikor... Minden kijelentést közösen is megbeszélünk, így rá tudunk mutatni a másik személy szándékos vagy akaratlan félrevezetése közötti különbségre. Az óra végén kijelöljük a házi feladatot, a 6. fejezet elolvasását.

Ferenczi Mónika – Petres Csizmadia Gabriella

A VACSKAMATI VIRÁGJA című fejezet óravázlata

A Négyszögletű Kerek Erdő módszertani feldolgozása 4. osztályosok számára – 6. rész

Tematikus egység: szövegfeldolgozás
Az óra típusa: új ismereteket feldolgozó tanóra
Munkaforma: egyéni, frontális, csoportmunka, dramatizálás
Célcsoport: 4. évfolyam

I. Ki vagyok én? (frontális motivációs játék): Minden gyerek hátára ráragasztjuk az egyik szereplő nevét. A gyerekek feladata, hogy eldöntendő kérdések feltevése segítségével minél gyorsabban rájöjjenek, melyik szereplő nevét kapták. Miután megoldották a feladatot, mindenki három mondatban bemutatkozik: a nevének kívül elmondja, milyen külső és belső tulajdonságok jellemzik, valamint milyen jellemző cselekvések kapcsolhatók hozzá az egész meseregény folyamán.

II. Szülinapos interjú (csoportmunka): Az előző feladat szereplőit megőrizve Vacskamatit, Mikkamakát és a Virágot emeljük ki – mindegyik tanuló csoportot gyűjt maga köré.

A kiscsoportok feladata, hogy meginterjúvolják az adott szereplőt, majd a válaszokat egy táblázatba gyűjtve a többiek elé tárják az interjúalany véleményeit. A kérdések:

- Hogyan gondolsz Vacskamati születésnapjára a történet elején?
- Mi a véleményed a történet végén Vacskamati születésnapjáról?
- Miért változott meg a véleményed?

A prezentációkat közös megbeszélés követi, ahol kiemeljük a virág meglepő viselkedését. Miért lóg ki a többi szereplő közül a virág, miben más a többiekhez képest? (Érdemes kihangsúlyozni, hogy a virág nem érdem szerint osztotta a szeretetét.)

III. Ha én virág volnék... (dramatizálás és frontális megbeszélés): Képzeljétek el, hogy ti vagytok az a virág, amit Vacskamati kapott ajándékba. Mindenki álljon fel, hunyja be a szemét, és kövesse a tanár instrukcióit:

- Egy magányos virág vagy, aki nem tartozik senkihez (pl. kódkodozó fej, csüggedt arckifejezés, összeroskadás)
- A Négyszögletű Kerek Erdő lakói rád találnak, és kiválasztanak téged születésnap ajándékkul, az ünnepelt megkap téged (kivirágzás, virulás)
- Az ünnepelt elhanyagol téged
- Az ünnepelt megpróbálja helyrehozni a hibáját

A játékot követően körbeülünk, és megbeszéljük, virágként mit éreztek a tanulók az egyes fázisok során. A játék végén felvethetjük a kérdést – vajon mindenki megbocsátott volna a virág helyében Vacskamatinak?

IV. Szerepcseré (dramatizálás és frontális megbeszélés): Az előző feladatot most Vacskamati szemszögéből játszunk el. Arra vagyunk kíváncsiak, vajon milyen érzelmek játszódtak le Vacskamatiban.